

Algus kell 11.00, lõpp kell 13.00

Juhatas Mait Palts, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

Protokollis Liina Ruusa, Kutsekoda

Kohal viibisid: Erki Lõhmuste, Rahandusministeerium; Riina Viiding, Teenistujate Ametiliitude Keskorganisatsioon TALO; Helen Vellau, HARNO

Kutsekojast: Tiia Randma, Yngve Rosenblad, Riina Tilk, Elin-Külliki Kruusmaa, Urve Mets, Anneli Leemet, Siret Trull

Zoomis osalesid: Margus Haidak (Triin Laasi-Õige asendaja), Haridus- ja Teadusministeerium; Katrin Kivisild (Nele Labi asendaja), Sotsiaalministeerium; Marie Allikmaa (Sandra Särava asendaja), MKM; Kaia Vask, Eesti Ametühingute Keskliit; Raul Aron (Hando Sutter, Eesti Tööandjate Keskliit asendaja); Jaan-Hendrik Toomel, Eesti Ametühingute Keskliit

Puudusid Aivi Sirp, Siseministeerium; Reelika Leetmaa, Eesti Töötukassa; Ülo Kaasik, Eesti Pank; Ulla Saar, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM)

PÄEVAKORD

1. Sissejuhatus
2. OSKA plasti- ja kummitööstuse uuring
3. OSKA ehitusmaterjalide tööstuse uuring
4. OSKA AI uuring
5. Tehnika- ja tehnoloogiavaldkonna metanalüüsi lähteülesande kinnitamine
6. Järgmise koosolekute ajad ja teemad

1. Sissejuhatus

OSKA koordinatsioonikogu aseesimees Mait Palts avas koosoleku.

2. OSKA plasti- ja kummitööstuse uuring – Riina Tilk ja Elin-Külliki Kruusmaa, Kutsekoda

Valdkonna tööjõu- ja oskuste vajadust mõjutavad digitaliseerimine ja automatiseerimine, keskkonnanäesmärkide täitmine ning kõrgema lisandväärtusega toodete arendamine. Ettevõtetes kasvab vajadus uute tehnoloogiate tundmise ja keskkonnasäästlike tootmisviiside rakendamise järele. Olulised teadmised ja oskused: inseneeria, seadmete seadistamine ja hooldus, materjaliteadus ja keemiainseneeria, roheoskused ning üldoskused. Rõhutati, et järelkasvu kindlustamiseks on oluline populariseerida erialasid juba üldhariduses.

Kitsaskohad ja ettepanekud:

- Kõrgharidus: puudus inseneridest ja tootearenduse spetsialistidest. Ettepanek: TTÜ ja Eesti Plastitööstuse Liit koostavad turundusplaani plastitehnoloogia õppevõimalustele kõrgharidusõppes: Materjalitehnoloogia (BA), Puidu-, plasti- ja tekstiilitehnoloogia (MA) plasti- ja tekstiilitehnoloogia peaeriala.
- Kutseharidus: puudus plastitöötluste seadistajatest. Ettepanek: Hiiumaa Ametikool taotleb rahastust ESF projekti PRÕM+ meetmest plastitöötluste seadistajate töökohapõhise õppe jätkamiseks. Õpet viiakse läbi koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooliga.
- Laborantide ja keemiaprotsesside operaatorite järelkasv piiratud vaid ühe kooliga. Ettepanek: laiendada õppevõimalusi väljaspool Ida-Virumaad.
- Üldised: noorte vähene huvi inseneeria erialade vastu, tööstuse vananenud kuvand.

Vaata täpsemalt lisast 1.

Arutelu ja tagasiside:

- Laborandi ja keemiaprotsesside operaatori erialade lõpetajate järele on tööjõuvajadus üle Eesti, sh Hiiu- ja Saaremaal. Järvamaa Kutsehariduskeskus ja Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus teevad koostööd ning piloteerivad ühisõppekava „Bio- ja keemiatööstuse tehnoloogia“, kus on võimalik spetsialiseeruda ka laborandiks ja tehnoloogiliste protsesside operaatoriks. Praegu on õppeõigus keemiatehnoloogia ja -protsesside õppekavarühmas vaid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuses ning Järvamaa KHK-l.

Koordinatsioonikogu soovitus: sõnastada **ettepanek** laborantide ja keemiaprotsesside operaatorite õppevõimaluste laiendamiseks konkreetsemalt.

- Plasti- ja kummitööstus kasutab mõningal määral oskustöötajate tasemel välistööjõudu, samas puudub märgatav vajadus täiendava välistööjõu järele. Valdkonnas pakutakse konkurentsivõimelist palka.
- Roheoskused ja digitaliseerimine: tegemist on horisontaalsete oskustega, mis on seotud juhtimiskvaliteediga. Märgiti, et digipööre ja rohepööre on saanud ELi toetuste kaudu tähelepanu ning seotud valdkonnad on koolitustega kaetud.
- Noortel on vähene teadlikkus karjäärivõimalustest valdkonnas. Ettevõtted peavad aktiivsemalt erialasid ja töövõimalusi tutvustama.

1.1 Otsustati kiita heaks OSKA plasti- ja kummitööstuse uuring

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 8 liiget
- vastu ei hääletatud.

3. OSKA ehitusmaterjalide tööstuse uuring – Riina Tilk ja Elin-Külliki Kruusmaa, Kutsekoda

Valdkonna arengut mõjutavad nõudlus madala keskkonnamõjuga toodete järele, automatiseerimine ja digitaliseerimine, materjaliinnovatsioon ning majandusüklite kõikumine. Lisandub vajadus suurendada tööjõu paindlikkust ja valmisolekut kasutada uusi tootmistehnoloogiaid. Oskuste keskmes on keemia- ja materjalitehnoloogia, inseneria, automaatika, mehhatroonika ja elektriala oskused, digipädevused ja roheoskused. Rõhutati, et lisaks inseneridele on oluline ka oskustöölise koolitus, sest nende puudus võib pidurdada valdkonna arengut.

Kitsaskohad ja ettepanekud:

- Kõrgharidus: inseneride ja tootearendajate nappus. Ettepanek: ennetada ja vähendada õpingute katkestamist tehnika, tootmise ja ehituse õppevaldkonna kõrgharidusõppe erialadel.
- Kutseharidus: puudus tehniliste erialade lõpetajatest. Ettepanek: suurendada vastuvõttu mehaanika, automaatika, mehhatroonika ja elektroonika kutseõppe erialadele.
- Puudus oskustöölisest (betooni- ja klaasitöötajad). Ettepanek: luua tööstuses töötamise baastadmisi ja -oskusi pakkuv tasuta mikrokvalifikatsiooniõpe täiskasvanutele ning arendada valdkonnaspetsiifilisi mikrokvalifikatsioone, mis lähtuvad sihipäraselt tööandjate konkreetsetest oskusvajadustest.
- Üldised: vähene huvi reaalainete vastu üldhariduses. Ettepanek: EETL koondab ettevõtete kontaktid koolidega koostöös.

Vaata täpsemalt lisast 1.

3.1 Otsustati kiita heaks OSKA ehitusmaterjalide tööstuse uuring

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 8 liiget
- vastu ei hääletatud.

4. OSKA AI uuring – Urve Mets ja Anneli Leemet, Kutsekoda

Uuringu eesmärk oli selgitada välja TI kasutamise seotud teadmised ja oskused nendel ettevõtlusaladel ja ametites, kus TI-kasutamise kasvupotentsiaal ning mõju lisandväärtusele ja tootlikkusele on suurim.

Eesti ettevõtetes on TI kasutuse kasv olnud viimastel aastatel kiire, kuid jäänud siiski alla liiderriiikidele. Väikeettevõtted on aktiivsemad kui EL keskmiselt, kuid suurte ja keskmiste ettevõtete puhul jääme EL keskmisest maha, innovatsiooniliidritest rääkimata. Majanduslik potentsiaal: varasemates uuringutes on leitud, et generatiivse TI laialdane kasutus võib tõsta Eesti SKT-d kuni 8% kümne aastaga. Samas võib hilinenud rakendamine vähendada seda potentsiaali 2%-ni.

Rollipõhised oskused:

- Lõppkasutaja: praktiline ja kriitiline TI kasutus, privaatsus ja infoturve.
- Tark tellija: probleemianalüüs, tasuvuse hindamine, andmekvaliteedi mõistmine.
- Juht: strateegiline raamistik, muutuste juhtimine, eetika ja vastutus.

Ettepanekud:

- Luua veebipõhised õppematerjalid lõppkasutajatele.
- Rajada partnerlusplatvorm TI-alase nõustamise pakkumiseks.
- Toetada **juhtimispraktikas TI-alast innovatsioonivalmidust**
- Toetada TI-alaste õppemoodulite arendamist eri ärifunktsioonide jaoks.
- Kujundada ettevõtetes õppiva organisatsiooni kultuur (TI-kogukond, TI-saadikud).

Rõhutati, et TI rakendamisel on võtmetähtsusega juhtkonna toetus ja strateegiline lähenemine.

Vaata täpsemalt lisast 1.

4.1 Otsustati kiita heaks OSKA AI uuring

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 8 liiget
- vastu ei hääletatud

5. Tehnika- ja tehnoloogiavaldkonna metanalüüsi lähteülesande kinnitamine - Helen Vellau, HARNO

Eesmärk: kaardistada inseneride, tehnikute ja oskustöötajate arv praegu ja prognoos 10 aasta ettevaates, hinnata tööjõupuudust ja vajalikke oskusi töötlevas tööstuses, energeetikas, kaevandamises ja ehituses ning muudel tegevusaladel. Analüüs peaks pakkuma ka sisendit hariduspoliitikale, et kujundada koolituspakkumist vastavalt tegelikele vajadustele. Fookuses: töötajate profiil (vanus, haridus, sugu), erialade areng viimastel aastatel, tulevane nõudlus haridustasemetel lõikes, kriitilised kohad tööjõupuuduses ning rohepöörde ja tehnoloogiamuutuste mõju. Uuring on plaanis läbi 2026 II poolaastal – 2027 I kvartalis.

Koordinatsioonikogu tagasiside:

- Vajadus uuringu järele on terav ning huvitatud osapooli on palju.

- Soovitakse, et uuring valmiks vähemalt pool aastat varem, sest 2027. aasta I kvartalis on tulemuste kasutamine otsuste tegemiseks juba hilja.
- Ettepanek on kiirendada valmimist kuue kuu võrra.
- Teha Kutsekoja nõukogule ettepanek arutada võimalusi (sh lisa andmeanalüütiku kaasamise võimalust).

Kutsekoda analüüsib võimalusi, kuidas uuringu valmimine tuua 6 kuud ettepoole. Enne uuringu valmimist on vaja teha mitmed meetodilised arendustööd ning koostada tööjõuprognosisid tegevusaladel, kus prognoos pärineb enne 2020 (kaevandamine, trükitööstus, energeetika, keemiatööstus, rõiva- ja tekstiilitööstus).

5.1 Otsustati kiita heaks OSKA Tehnika ja tehnoloogiavaldkonna metanalüüsi lähteülesande

Hääletuse tulemused:

- poolt hääletas 8 liiget
- vastu ei hääletatud.

6. Järgmise koosolekute teemad ja ajad

Järgmine koosolek:

17.12.25 kell 11-13

Teemad:

- OSKA Keemiatööstuse uuringu kinnitamine
- Ida-Virumaa regionaalse TJV prognoosimudel (I etapp)
- OSKA tulevikutrendide kogumiku tutvustus
- 2026 tegevuskava kinnitamine

Ülejärgmine koosolek:

28.01.26 kell 11-13

Teemad:

Uuringute kinnitamine:

- OSKA Energeetika uuring
- OSKA Rõiva-, tekstiili- ja nahatööstuse uuring

Lähtudes Kutseseaduse § 7¹ -st

OTSUSTATI

2.1 kiita heaks OSKA plasti- ja kummitööstuse uuring

3.1 kiita heaks OSKA ehitusmaterjalide tööstuse uuring

4.1 kiita heaks OSKA AI uuring

5.1 kiita heaks Tehnika ja tehnoloogiavaldkonna metanalüüsi lähteülesande

Koosoleku juhataja
Mait Palts

Protokollija
Liina Ruusa